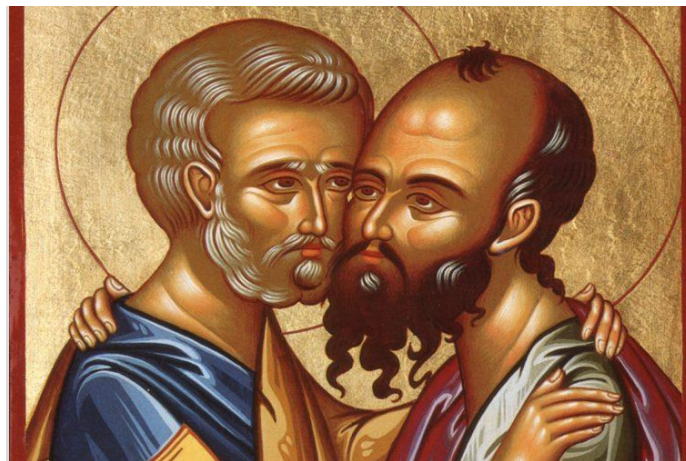

STAUROS

č. 13 jún/júl 2023

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Uhol pohľadu. Pár krokov od reality

Keď som prirýchly do hodnotenia nejakej situácie či osoby, stačí letmá spomienka na známu ilustráciu. Novinár dostane úlohu napísať článok na tému lenivosť. Rozhodne sa preto navštíviť oblasť, ktorej obyvatelia sú známi svojou záhaľčivosťou. Ako prechádza krajinou, zbadá človeka, ktorý sedí na nejakej stoličke a okopáva pole. Novinár si povie, že toto bude vhodný príklad lenivého človeka: Kto to kedy videl posediačky okopávať pole?! Keď sa pohol ďalej, z iného uhla zrazu zbadal niečo, čo si predtým nevšimol: ten farmár nesedel na stoličke, ale na invalidnom vozíku. A keď zaostřil zrak, zistil, že ten človek má amputované časti nôh. Zrazu sa z príkladu lenivosti človeka stal príklad veľkého odhodlania a húževnatosti – bolo len potrebné zmeniť uhol pohľadu a pozrieť sa lepšie. Tento príklad mi zakaždým pripomenie dôležitý jav: Na veci sa pozeráme z rôznych uhlov pohľadu. Maliar vníma svet vo farbách a pestrosti, sochár vo formách, hudobník si všíma zvuky, ekonóm ho možno vníma cez optiku čísel, financií či komodít, právnik cez zákony, lekár cez diagnózy či liečebné postupy. Niekedy zvykneme hovoriť až o profesionálnej deformácii, napríklad keď IT špecialista a zároveň otec rodiny nevie, či večer má deti *uložiť*, alebo *uložiť ako*. Jednoducho sa na veci, osoby či udalosti pozeráme cez optiku toho, čím najviac žijeme.

Umelecké dielo alebo zrkadlo?

Preto neprekvapuje, že aj kresťanstvo operuje s týmto faktom. Už jeho zakladateľ vyjadril táto myšlienku jednou kľúčovou vetou, ktorú zapísal svätý Matúš: „Lampou tela je oko. Ak bude tvoje oko čisté, bude celé tvoje telo vo svetle.“ (Mt 6, 22) A za touto vetou nasledujú cenné rady, aby sme „neslúžili dvom pánom“ a nerobili si prehnane starosti o životne dôležité veci. Začína sa to ale vetou o očiach, ktoré zvykneme nazývať oknami do duše. Prečo asi? Nehľadíme totiž na veci podľa toho, aké sú, ale skôr tak, akí sme my sami. V časoch Ježiša Krista bol všeobecne rozšírený „vedecký“ názor, že ľudské oči vyžarujú svetlo, ktoré umožňujú vidieť svet okolo seba. Žena sa pri návšteve umeleckej galérie rozhorčuje pred jedným exponátom: „Tomu vy hovoríte umelecké dielo?!“ Dostane odpoveď: „Nie pani, tomu hovoríme zrkadlo.“ Aj otcovia púšte sa zhodujú na tom, že čo nie je v nás, to nás nevyvedie z miery. Skúsenosť ich privádza k záveru, že väčšinou nás na tých druhých vytáča to, čo sme sami v sebe celkom nevyriešili a nespracovali.

Biblické vyšetrenie zraku

Dôležitým dôsledkom teda je, že na správny pohľad sa musíme správne pripraviť. Ak chceme vidieť veci či osoby v ich pravej realite, musíme si „vyčistiť“ zrak. Aj kresťanstvo ponúka na tento účel časom overené „čistiace procedúry“. Pre diagnostické vyšetrenie zraku sa stačí pozrieť s odstupom na život Ježiša Krista v evanjeliách a výsledkom bude otázka: Ako je to možné? Jedna skupina ľudí Ježiša videla ako Krista, iná ako zločinca. Ako je možné, že len mudrci z východu videli pri jeho narodení hviezdu a vysvetlili si ju správne? Ako je tiež možné, že keď štyridsať dní po narodení prinášajú malého Ježiša do chrámu, spoznajú ho v dave ľudí iba starec Simeon a akási prorokyňa Anna v podobnom dôchodcovskom veku? A keď urobíme krok do svojej súčasnosti, táto otázka nestráca platnosť. Očividne to súvisí s našimi očami. Preto Pán Ježiš v evanjeliu hovorí o čistom oku, ktoré celé telo ponára do svetla. Dobrý človek hľadá v druhom človeku dobro a človek naplnený zlom hľadá v druhom to isté. Potom bude platiť, že človek naplnený Bohom hľadá v druhom človeku Boha.

Netradičná technika: Vyčistenie zraku otvoreným sluchom

Je zaujímavé, že v kresťanstve ide kvalita zraku ruka v ruke s dobrým sluchom. Pri jeho zrode totiž stojí slovo. „Viera je z počúvania“, napíše apoštol národov do Ríma. (porov. Rim 10,17) A čo je viera, ak nie spôsob nazerania na všetko? To isté slovo, ktoré diagnostikuje chybu zraku, náš zrak zároveň uzdravuje. Preto pápež Benedikt XVI. hovoril o „performatívnom slove.“ Biblia je plná slov, ktoré majú moc nás pretvoriť. Hermeneutickým kľúčom k pochopeniu evanjelií je samotný preklad ich názvu. Sú „dobrou správou.“ Nie sú len zbierkou dobrých rád a návodov, čo treba robiť v problémoch každého druhu, ale sú v prvom rade dobrou správou o prítomnosti Boha v nich. Otvoreným sluchom pre túto dobrú správu sa krok za krokom dostávam k čistému pohľadu, ktorým jasne vidím, že nie je možné „služiť aj Bohu, aj mamone.“ Týmto zrakom hľadám „najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť...“ (Mt 6, 24. 33) Ak môj pohľad nie je zahmlený egoizmom, potom jasne vidím osoby a veci také, aké v skutočnosti sú. Vidím, že nemá zmysel postaviť ich na miesto, ktoré patrí Bohu. Na to však niekedy treba urobiť zopár krokov.

Text bol publikovaný v denníku Štandard

SVÄTÍ PETER A PAVOL – ODLIŠNOSŤ V HARMÓNII

Dňa 29. júna slávime sviatok dvoch svätcov, ktorí sú zároveň patrónmi našej bratislavskej eparchie. Ich všeobecne známe symboly - kľúče a meč - poukazujú na ich vzájomné rozdiely i dopĺňanie sa.

Kľúče Petra sú symbolom jeho autority spojenej s mocou zväzovať a rozväzovať (porov. Mt 16, 18 – 19), čo sa vzťahuje na odpúšťanie hriechov. Ide o Božiu moc lásky, odhalenú Ježišom na Kalvárii a v Petrovom prípade potvrdenú – podľa tradície – smrťou ukrižovaním, podobnou Ježišovi. Petrove kľúče tak pripomínajú Božie milosrdenstvo a dar odpustenia, ktoré Peter zo strany Ježiša sám zakúsil.

Meč v Pavlovej ruke v ikonografii pripomína nástroj, ktorým bol zabitý. No pozorné čítanie jeho listov odhalí spojitosť meča s jeho ohlasovaním evanjelia. Na sklonku života robí reflexiu a píše: „Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval“ (2 Tim 4, 7). Nie boj so železným mečom, ale s Božím slovom, ktoré je „účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč“ (Hebr 4, 12). To slovo je nástrojom víťazstva v zápase so zlým (porov. Mt 4, 1 – 11). Kľúče milosrdenstva a meč pravdy Božieho slova sú stĺpmi života Cirkvi ako tí dvaja, ktorých charakterizujú.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 26. 6. - 2. 7. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) <i>Veľká večiereň s lítiou</i>
Štvrtok	SV. APOŠTOLI PETER A PAVOL - eparchiálny odpust 7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>myrovanie</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská), <i>myrovanie</i>
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne: veľká večiereň
NEDEĽA	PIATA PO PÄŤDESIATNICI, 4. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 3. - 9. 7. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Veľká večiereň</i>
Streda	Sv. apoštolom rovní Cyril a Metod 8:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	7:00 Sv. liturgia (slovenská) od 14:00 Sv. spoveď 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne: veľká večiereň
NEDEĽA	ŠIESTA PO PÄŤDESIATNICI, 5. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

OZNAMUJEME

- V nedeľu, 25. 6. 23 bude po sv. liturgiách zbierka na dobročinné diela sv. otca. (bývalý názov „Halier sv. Petra). Ide o finančnú podporu sv. otca pri jeho starostlivosti o univerzálnu cirkev, najmä v prospech najnúdznejších. Vopred ďakujeme za Vašu podporu.
- Vo štvrtok, **29. júna 2023, na sviatok sv. apoštolov Petra a Pavla bude v našej katedrále eparchiálna odpustová slávnosť**. Deň pred sviatkom sa pomodlíme veľkú večiereň s lítiou. V deň sviatku budú dve sv. liturgie – ráno o 7:00 hod. v cirkevnoslovanskom a večer o 17:00 hod. v slovenskom jazyku. Po svätých liturgiách bude myrovanie a po večernej svätej liturgii agapé pre všetkých veriacich.
- V sobotu, 1. 7. 23 sa v rímskokatolíckom chráme Najsvätejšej Trojice v Zálesí uskutoční ekumenická slávnosť pri príležitosti sviatku sv. Cyrila a Metoda so začiatkom o 17.00 hod.
- V stredu, 5. 7. 23 slávime odporúčaný sviatok sv. Cyrila a Metoda. Budeme sláviť dve sv. liturgie - o 8:00 hod. v slovenskom jazyku a o 17. 00 hod v cirkevnej slovančine. V predvečer sviatku sa pomodlíme veľkú večiereň.
- V piatok, 7. júla. 2023 budeme sláviť dve sv. liturgie – ráno o 7.00 a večer o 17:00. Možnosť prísť k sv. spovedi v chráme bude **od 14:00 hod.**
- **LETNÉ ZMENY V SLÁVENÍ BOHOSLUŽIEB:**
 - Počnúc nedeľou, 2. 7. 2023 sv. liturgia o 12.00 hod nebude. Ostatné nedeľné bohoslužby zostávajú zachované v doterajších časoch i jazykoch.
 - Počas mesiacov júl a august nebudú nedeľné sv. liturgie vo „filiálkach“ - Malacky, Pezinok, Lehnice, Bernolákovo.
 - Kapacita letného eparchiálneho tábora (LET 23) pre deti a mládež je už zaplnená. Je možné prihlásiť sa ešte osobne na pozíciu náhradníka v prípade uvoľnenia miest. Prosíme o Vaše modlitby za zdarný priebeh tábora.
 - V pondelok, 5. 6. 23 sme začali Petro-pavlovský pôst, ktorý potrvá až do sviatku sv. Petra a Pavla, 29. júna. V našej miestnej cirkvi síce nie je spojený so zmenou bežnej pôstnej disciplíny, ale v našej eparchii si zasluhuje pozornosť, keďže sv. Peter a Pavol sú naším osobitnými patrónmi.
 - Prosíme spevu schopných veriacich, aby podľa možností priložili svoj hlas k dobrému dielu a posilnili naše chrámové zbory Kyrillomethodeon a Chrysostomos.
 - Pod hlavičkou Košickej eparchie vydalo OZ Byzantinos knihu *Múdrosť na cestu*. Ide o zbierku rozhovorov s duchovnými otcami kresťanského Východu od autora Sergeja Bolšakova. Kúpou knihy za príspevok 8 € môžete podporiť pútnické miesto Klokočov.

ĎAKUJEME

- Bohu známa rodina darovala na podporu farnosti 100 €. Vyslovujeme vďačné „Pán Boh odmeň!“
 - Ďakujeme za upratovanie chrámu rod. Krajňákovej a Telepčákovej (17. 6. 23) a rodine Obertanovej a Suslej (24. 6. 23)
 - 1. 7. 2023 v rozpise nasledujú: rod. *Semberová a Vavriková*
 - 8. 7. 2023 sú na rade rod. *Ďuková a Porhinčáková*
- Ďakujeme za Vašu službu.

KONTAKT

- V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte: **osobne:** o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845

e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717